

Noord-Nederland

DIT WEET JE NU!

LES 1 WONEN EN WERKEN IN NOORD-NEDERLAND

In Friesland zijn veel terpen. Dat zijn heuvels die de boeren lang geleden gebouwd hebben om op te wonen. Op de terp bleven hun boerderijen en dieren droog als de zee te hoog werd en het land overstroomde. In Groningen zijn ook terpen. Die noem je wierden.

In Friesland is veel grasland. De boeren houden daar koeien voor de melk. Je noemt dat melkvee. In Groningen en Drenthe zie je enorme akkers. Daarop worden suikerbieten, aardappelen en graan verbouwd.

Veel Friezen spreken Fries, de tweede officiële taal van Nederland. In Groningen en Drenthe spreken veel mensen een dialect. Een dialect is een streektaal. Je spreekt de woorden net iets anders uit dan in het Nederlands.

In Friesland zie je veel zwartbonte koeien.

LES 2 IN DE FABRIEK

Op de akkers in Noord-Nederland verbouwen de boeren suikerbieten, graan en aardappelen. In de fabriek maken we van de suikerbieten suiker, het graan malen we tot meel en uit de aardappelen halen we aardappelmeel. Dat wordt in heel veel producten verwerkt, van voedsel tot plastic. Er is ook chemische industrie in Noord-Nederland. In Delfzijl staan fabrieken waar supervezels gemaakt worden voor kogelwerende vesten of autobanden. En ze maken in Delfzijl ook biobrandstof uit planten, zoals koolzaad en maïs. Heel vroeger al was Noord-Nederland een belangrijke leverancier van brandstof. In de veengebieden van Drenthe en Groningen werd turf gewonnen. Ongeveer vijftig jaar geleden werd er aardgas gevonden in Groningen. Dat gebruiken we om te koken, onze huizen te verwarmen en om elektriciteit te maken.

Van suikerbieten wordt suiker gemaakt.

LES 3 WELKOM IN NOORD-NEDERLAND

In Friesland komen veel toeristen die van water houden. Niet alleen in de zomer, maar ook in de winter. Als het heel hard gevoren heeft, wordt de Elfstedentocht georganiseerd. Een schaatstocht van 200 kilometer. Naar de stad Groningen komen veel studenten. Ze gaan studeren aan de universiteit. Toeristen gaan er naar het Groninger Museum. In Drenthe kun je de hunebedden bezoeken. Dat zijn graven van duizenden jaren oud, gemaakt van enorme keien. Noord-Nederland grenst aan het waddengebied. Dat is een belangrijk natuureservaat voor vogels, vissen en andere dieren. De natuur is beschermd en mag je niet verstoren. Uit de bodem van de Waddenzee wordt wel gas gehaald, net als in Groningen. Door de gaswinning zakt de bodem. En door de bodemdaling komen er scheuren in de muren en wegen in Groningen.

In het waddengebied komen zeehonden voor.